

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. szeptember 27.*

A T-117/04. sz. ügyben,

a **Vereniging Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren** (székhelye: Zeewolde [Hollandia]),

a **Jachthaven Zijl Zeewolde BV** (székhelye: Zeewolde),

a **Maatschappij tot exploitatie van onroerende goederen Wolderwijd II BV** (székhelye: Zeewolde),

a **Jachthaven Strand-Horst BV** (székhelye: Ermelo [Hollandia]),

a **Recreatiegebied Erkemederstrand vof** (székhelye: Zeewolde),

a **Jachthaven- en Campingbedrijf Nieuwboer BV** (székhelye: Bunschoten-Spakenburg [Hollandia]),

* Az eljárás nyelve: holland.

a **Jachthaven Naarden BV** (székhelye: Naarden [Hollandia])

(képviselik őket: T. Ottervanger, A. Bijleveld és A. van den Oord ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: H. van Vliet, A. Bouquet és A. Nijenhuis, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Holland Királyság** (képviselik: H. Sevenster és M. de Grave, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

a Hollandia által a holland nonprofit jachtkikötők érdekében bevezetett támogatási intézkedésekről szóló, 2003. október 29-i 2004/114/EK bizottság határozat (HL 2004. L 34., 63. o.) megsemmisítése iránti kérelme tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (első tanács),

tagjai: R. García-Valdecasas elnök, I. Labucka és V. Trstenjak bírák,
hivatalvezető: J. Plingers tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. május 3-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- ¹ Enkhuizen (Hollandia) város önkormányzata 1998-ban úgy határozott, hogy új kikötőt létesít kis és nagy jachtok számára. Ezen új kikötő létesítése miatt le kellett zárni a KNZ & RV hajóklubhoz vezető meglévő utat. Ezen útlezárás ellentételezéseként az önkormányzat három intézkedést hozott:

– először is új bevezető utat nyitott a közelben lévő KNZ & RV jachtkikötőhöz;

- másodszer, mivel – állítása szerint – ezen új bevezető út miatt az átkelő hajóknak kerülőutat kellett megtenniük ahhoz, hogy elérjék a KNZ & RV meglévő jachtkikötőjét, ellentételezsként e meglévő kikötő közelében kikötorta a vízmeder egy részét annak érdekében, hogy a hajósklub később saját költségére 105 hajóhelyet létesíthessen;

 - harmadszer a KNZ & RV hajósklubnak felajánlotta azt a lehetőséget, hogy vásárolja meg az önkormányzattól a kikötört területet (26 000 m²) olyan négyzetméteráron, amelyen azt utóbbi 1998-ban megvásárolta az államtól.
- 2 Nijkerk (Hollandia) város önkormányzata volt a tulajdonosa az 1966-ban épült helyi jachtkikötőnek. A jachtkikötőt 2000-ben privatizálták és a bérlőnek, a zuidwali helyi hajósklubnak értékesítették. A jachtkikötőt 1998-ban egy független szakértő 417 477 euróra értékelte bérelt állapotban. A jachtkikötőt bérlő nélkül 521 847 euróra értékelték.
- 3 Az ezen önkormányzat és e hajósklub között 2000. március 27-én létrejött adásvételi szerződésben utóbbi kötelezettséget vállalt arra, hogy viseli a víztisztítás és a kikötői létesítmények elmaradt karbantartási munkáinak összes költségét. Az önkormányzat 2000-ben az elmaradt karbantartási munkák költségét 272 268 euróra, míg a víztisztítás költségét 145 201 euróra becsülte. Az önkormányzat e költségeket levonta a jachtkikötő becsült értékéből, így 0,45 euro lett az egész jachtkikötő vételára.
- 4 Wieringermeer (Hollandia) város önkormányzata 2000-ben a Jachtwerf Jongert BV (a továbbiakban: Jongert) részére értékesített egy föld- és egy vízterületet 7 636 147 euro vételáron. A telkek becsült értéke 5 825 065 euro volt (a vízterület 105 211 euro és a földterület 5 719 854 euro).

A közigazgatási eljárás

- 5 A Vereniging Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren (kereskedelmi jachtkikötők munkacsoportjának egyesülete Zuidelijke Randmeren, a továbbiakban: munkacsoport) tagjai nevében (többi felperes a jelen ügyben) 2001. március 1-jei levelében az egyes holland jachtkikötők közötti verseny esetleges torzulása tárgyában panaszt tett a Bizottság előtt. A holland jachtkikötőket vagy nonprofit szervezetek (általános hajóklubok), vagy magánvállalkozások üzemeltetik. A munkacsoport szerint számos nonprofit jachtkikötő állami támogatásban részesült hajóhelyek létesítése és fenntartása céljából. Ez többek között lehetővé tette e jachtkikötők számára, hogy az átkelő turistajachtok számára alacsonyabb áron adják bérbe a hajóhelyeket.
- 6 A panasz eredetileg csak egyetlen projektet, az Enkhuizenben található érintette. A Bizottság 2001. április 11-i levelében több kérdést intézett a holland hatóságokhoz, amelyekre utóbbiak a 2001. május 24-i levelükben válaszoltak.
- 7 Miután a munkacsoport tudomást szerzett e levelezésről 2001 folyamán számos alkalommal kiegészítő információkat küldött az Enkhuizenban található projektről és hat másik esetről. 2002. február 11-i levelében a Bizottság arra kérte a holland hatóságokat, hogy részletesen tájékoztassák e hét esetről.
- 8 A kapott információk alapján a Bizottság megvizsgálta a hét esetet és vizsgálati eredményeit a 2002. augusztus 8-i levelében közölte a munkacsoporttal. E levélben a Bizottság különbséget tett egyrészt három olyan ügy között, amelyekkel kapcsolatban nem lehetett kizárni, hogy azok állami támogatást valósítanak meg az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében, másrészt négy másik ügy között,

amelyekkel kapcsolatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy azok nem valósítanak meg állami támogatást az említett cikk értelmében. A munkacsoport 2002. szeptember 3-i levelében elfogadta a Bizottság elemzését és kiegészítő információkat nyújtott a fennmaradó három ügyről (az enkhuizeni, a nijkerki és wieringermeeri jachtkikötők).

- 9 2003. február 5-i levelében a Bizottság azon döntéséről értesítette Hollandiát, hogy a fennmaradó három ügyben megindítja az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt eljárást. 2003. április 22-i levelükben a holland hatóságok a Bizottság elé terjesztették észrevételeiket és új információkat közöltek.

- 10 Az eljárást megindító határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2003. március 22-én tették közzé (HL C 69., 4. o.). A Bizottság az érintett feleket észrevételeik megtételére hívta fel.

- 11 A Bizottság 2003. április 16-án vette kézhez a munkacsoport levelét, amely nem tartalmazott sem új információt, sem további más fontos körülményt. A Bizottsághoz nem érkezett semmilyen észrevétel a hivatalos vizsgálati eljárás megkezdésére vonatkozóan.

- 12 A Bizottság 2003. október 29-én elfogadta a Hollandia által a holland nonprofit jachtkikötők érdekében bevezetett támogatási intézkedésekről szóló 2004/114/EK határozatot (HL 2004 L 34., 63. o., a továbbiakban: megtámadott határozat).

13 E határozat rendelkező része a következőképpen szól:

„1. cikk

A Hollandia által az enkuizeni, a nijkerki és a wieringermeeri nonprofit jachtkikötők érdekében bevezetett támogatási intézkedések nem tekinthetők állami támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

2. cikk

E határozat címzettje a Holland Királyság.”

Az eljárás

14 A felperesek a jelen keresetet az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. március 24-én érkezett keresetlevéllel terjesztették elő.

15 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. augusztus 26-án érkezett beadvánnyal a Holland Királyság az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 116. cikke 6. §-a alapján beavatkozási kérelmet terjesztett elő a jelen jogvitában a Bizottság kérelmeinek támogatására. Az első tanács elnöke 2004. október 7-i végzésében helyt adott e kérelemnek.

- 16 Az előadó bíró tárgyalásra készített jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (első tanácsa) úgy döntött, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt és felhívta a feleket arra, hogy tekintettel az állami támogatásokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatra a tárgyaláson terjesszék elő észrevételeiket a jelen kereset elfogadhatóságáról.
- 17 Az Elsőfokú Bíróság a felek szóbeli előadásait és az általa feltett kérdésekre adott válaszaikat a 2006. május 3-i tárgyaláson hallgatta meg.

A felek kérelmei

- 18 A felperesek azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot, és minősítse jogellenesnek az egyes vállalkozásoknak nyújtott támogatásokat;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.
- 19 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- utasítsa el a keresetet, mint elfogadhatatlant, vagy legalábbis mint megalapozatlant;

- kötelezze a felpereseket a költségek viselésére.

20 A Holland Királyság a Bizottság kérelmeit támogatja.

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

- 21 A Bizottság anélkül vitatja a kereset elfogadhatóságát, hogy az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a értelmében hivatalos elfogadhatatlansági kifogást terjesztett volna elő.
- 22 Elsősorban azt vonja kétségbe, hogy a megtámadott határozat a munkacsoport tagjait személyükben érinti az EK 230. cikk negyedik bekezdés értelmében. Másodsorban felveti a munkacsoport keresetösségi jogának kérdését.
- 23 A munkacsoport tagjainak keresetösségi jogát illetően a Bizottság úgy véli, hogy ha érinti is őket a megtámadott határozat, kizárólag olyan címen, mint bármely más kereskedelmi jachtkikötőt.

- 24 A Bizottság a munkacsoport tagjainak szerepével kapcsolatban a tárgyaláson megjegyezte, hogy önmagában az a körülmény, hogy a felperesek olyan panaszt tettek, amely a megtámadott határozathoz vezetett, nem elegendő ahhoz, hogy a felperesek e határozat által személyükben érintettek minősüljenek. Még ha olyan panaszt is tettek, amely alapja volt az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt eljárás megindításának, versenytársakként csak akkor lennének érintettek, ha az a piaci helyzetüket lényegesen érintette volna. A vonatkozó ítélkezési gyakorlatban a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság által figyelembe vett szempontokra támaszkodva kívánja a Bizottság bemutatni, hogy az állítólagos támogatások nem befolyásolták lényegesen a felperesek piaci helyzetét.
- 25 Jelen esetben a Bizottság rögzíti, hogy nem bizonyított, hogy ezen állítólagos támogatások különösen sértik a felperesek érdekeit, mivel a felperesek csak hat jachtkikötőt képviselnek a nemzeti és regionális piacon működő számos jachtkikötő közül.
- 26 Megítélése szerint a felperesek különösen azt nem bizonyították, hogy az enkhuzeni jachtkikötő esetében a megközelítőleg 200 000 euro előny a piaci helyzetüket lényegesen befolyásolta és nekik tényleges kárt okozott.
- 27 A munkacsoport keresetösségi jogával kapcsolatban a Bizottság elsősorban arra emlékeztet, hogy az EK 230. cikk úgy rendelkezik, hogy a keresetindításhoz jogi személyiséggel kell rendelkezni. A holland polgári törvénykönyv (a továbbiakban: BW) szerint az olyan munkacsoport, mint amelyről a jelen esetben is szó van, amelynek nincs közjegyzői okiratba foglalt alapszabálya, és amely még a cégjegyzékbe sincs bejegyezve, csak nagyon korlátozott jogi személyiséggel rendelkezik. Ami a perbeli jogképességet illeti, egyedül a teljes jogi személyiséggel rendelkező egyesület képviselheti a perben a tagjait. Ezért a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a munkacsoport nem tekintendő jogi személynek az EK 230. cikk értelmében.

- 28 A munkacsoport személyében való érintettségét illetően a Bizottság másodsorban az Elsőfokú Bíróság T-114/00. sz., Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum kontra Bizottság ügyben 2002. december 5-én hozott ítéletre (EBHT 2002., II-5121. o.) hivatkozik, amelynek 52. pontjában az Elsőfokú Bíróság azon elvre emlékeztetett, miszerint a jogalanyok valamely csoportja közös érdekének előmozdítására létrehozott egyesületet nem lehet olyan jogi aktus által – az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében – közvetlenül és személyében érintettnak tekinteni, amely e csoport általános érdekeit érinti, következésképpen tagjai nevében nem nyújthat be megsemmisítés iránti keresetet, ha tagjai ilyen keresetet egyénileg nem terjeszthetnek elő. Az ezen ügyben felmerült egyesület személyében érintett volt, mivel tárgyalófélként járt el és olyan egyesületről volt szó, amelyet bejegyeztek.
- 29 A Holland Királyság a tárgyaláson további észrevételt terjesztett elő a Bizottság által kifejtett érveléshez kapcsolódóan.
- 30 A munkacsoport tagjainak keresetőségi jogát illetően a Holland Királyság először arra emlékeztet, hogy a felperesek a régió összes kereskedelmi kikötőjének igen kis részét teszik ki, és még jelentéktelenebb részt képviselnek nemzeti vagy európai viszonylatban. Egyedül Enkhuizen városban, amely kisváros, legalább két kereskedelmi kikötő is működik azon a kikötőn kívül, amelyet a szóban forgó vitorlášhajó egyesület működtet. Az e két kikötőt üzemeltető társaságok egyike sem szerepel a felperesek között. Nyilvánvalóan nem érte semmilyen kár e kikötőket, amelyek az állítólag támogatásban részesült nonprofit jachtkikötő közvetlen szomszédságában találhatóak.
- 31 Azonkívül a Bizottság által a határozatban és a tárgyaláson megállapított kikötőszám Hollandiában, amely megközelítőleg 1 200, később még emelkedett is. Mivel a

felperesek csak igen kis részét teszik ki azon kikötőknek, amelyek esetleg érintettek lehetnek, a piaci helyzetüket ez nem érintette lényegesen.

32 Másodszor a Holland Királyság vitatja, hogy a felperesek versenyhelyezete bármely módon is érintett lenne. A felperesek azon érvelését illetően, miszerint az e három kikötőnek nyújtott állítólagos támogatás a díjszabásra olyan hatást gyakorol, hogy emiatt a kereskedelmi kikötők kénytelenek saját díjaikat is csökkenteni, a Holland Királyság úgy véli, hogy számos indokkal magyarázható, hogy miért is alacsonyabbak a nonprofit jachtkikötőkben alkalmazott díjak a kereskedelmi kikötőkben alkalmazottaknál. Például olyan kiegészítő létesítmények igazolhatják e különbséget, mint az éttermek, a járulékos és kapcsolódó tevékenységek kínálata, valamint az önkéntesek alkalmazása, amelyek csökkentik a bérköltségeket. Más szavakkal a nonprofit kikötőket üzemeltető társaságok más szempontok szerint és más adottságok mellett végzik tevékenységüket, mint a kereskedelmi kikötőket üzemeltető társaságok, és az előbbi kikötők üzemeltetési költségei nyilvánvalóan jóval alacsonyabbak, mint az utóbbiaké.

33 Harmadszor a Holland Királyság úgy érvel, hogy a felperesek nem bizonyították egyértelműen azt a negatív hatást, amely őket a díjszabás terén érte. Így például a munkacsoport tagjainak egyike által üzemeltetett naardeni kereskedelmi kikötőben nemcsak a tíz méternél hosszabb hajók állandó hajóhelyének díja haladta meg az ilyen típusú hajóhely átlagos díját Hollandiában, hanem az is kiderült a munkacsoport e tagjának éves beszámolójából, hogy az utóbbi években osztalékot tudott fizetni. E kikötőben várólistát is bevezettek. Ezen túlmenően legalább a szóban forgó kereskedelmi kikötők egyike, az ermelo Jachthaven Strand-Horstot üzemeltető társaság is emelte díjait az utóbbi három év mindegyikében.

34 A munkacsoport kereshetőségi jogát illetően a Holland Királyság mindenekelőtt rögzíti, hogy mivel a támogatások nem befolyásolták a munkacsoport tagjainak a

piaci helyzetét, a munkacsoport nem tekinthető olyanoknak, mint amelynek a Bíróság 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítélete (EBHT 1963., 197. o.) értelmében vett sajátos jogállása lenne.

35 A Holland Királyság ezt követően úgy érvel, hogy olyan nem hivatalos egyesületről van szó, amelyet nem szabályszerű közjegyzői okirattal hoztak létre. Következésképpen a BW alapján ez az egyesület Hollandiában nem indíthat csoportos keresetet.

36 A felperesek a munkacsoport tagjainak keresetösségi jogát illetően ezzel szemben úgy érvelnek, hogy ők személyükben érintettek az EK 230. cikk értelmében. Megítélésük szerint eddig soha nem kellett a versenytársak piaci helyzetét figyelembe venni azon kérdés megválaszolásánál, hogy személyükben érintettek-e. Ezen a helyen az Elsőfokú Bíróság T-158/99. sz., Thermenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben 2004. január 13-án hozott ítéletre (EBHT 2004., II-1. o.) hivatkoznak.

37 A munkacsoport tagjai versenyben állnak különösen az enkuizeni és nijkerki jachtkikötőkkel, és esetlegesen a wieringermeeri jachtkikötővel is a jachtok tulajdonosai vagy bérlői számára kínált állandó és a napi hajóhelyek tekintetében. A támogatásnak köszönhetően a szóban forgó jachtkikötőknek módjuk van arra, hogy kedvezőbb áron kínálják a hajóhelyeket, ami korlátozza a munkacsoport tagjainak versenyelőnyeit. A felperesek úgy vélik, hogy a megtámadott határozat azzal a következménnyel jár, hogy fennmarad a versenyt zavaró helyzet.

38 A tárgyaláson a felperesek megerősítették, hogy a nonprofit jachtkikötőkben érvényben lévőhöz hasonló alacsonyabb díjszabás azt eredményezi, hogy a

kereskedelmi kikötőket üzemeltető társaságok haszonkulcsa lecsökken, és emiatt némelyiküknek már be is kellett szüntetnie a tevékenységét. A felperesek kifejtették, hogy a kereskedelmi kikötő megfelelő üzemeltetése a teljes tőke legalább 7 és 10% közötti nyereségességét feltételezi. Ez jelenleg megközelítőleg 4%.

- 39 A munkacsoport tagjainak szerepével kapcsolatban a felperesek úgy érvelnek, hogy a tagok tevékeny szerepet tölthettek be a közigazgatási eljárás során. Nem csak kiegészítő információkat nyújtottak és megválaszolták a Bizottság kérdéseit, hanem a Bizottság kérésére észrevételeket tettek a Bizottság és a holland hatóságok között lezajlott levelezésről.
- 40 A munkacsoport perbeli jogképességét illetően a felperesek kijelentik, hogy a munkacsoport 2000. március 15-i létrehozásának az volt a fő célja, hogy megóvják a kereskedelmi jachtkikötők érdekeit és küzdjenek a tisztességtelen verseny ellen. A holland jogban a munkacsoport egyesületnek minősül a BW 2. könyvének 26. cikke értelmében, és e jogcímen jogi személyiséggel rendelkezik, továbbá ehhez nem szükséges az alapítást sem közjegyzői okiratba foglalni, sem a cégjegyzékbe bejegyezni. Jelen esetben nem releváns az a körülmény, hogy a munkacsoport csak korlátozott jogképességgel rendelkezik a holland jogban, és emiatt például nem indíthat különleges csoportos keresetet a BW 3. könyvének 305a. cikke alapján.
- 41 A munkacsoport személyes érintettségét illetően a felperesek arra emlékeztetnek, hogy az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 65. és 66. pontjában megállapította, hogy az egyesület keresetet indíthat pusztán az alapján, hogy tevékenyen részt vett a határozat elfogadását megelőző hivatalos eljárásban, valamint a nem hivatalos megbeszéléseken (különösen azáltal, hogy jelentéseket készített és figyelemreméltó információk forrása volt).

- 42 A felperesek a tárgyaláson hozzátették, hogy az Elsőfokú Bíróság T-447/93., T-448/93. és T-449/93. sz., AITEC és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. július 6-án hozott ítélete (EBHT 1995., II-1971. o.) és a fent hivatkozott Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum kontra Bizottság ügyben hozott ítélete szerint keresetlevelet nyújthat be a tagjai helyett és nevében az az egyesület, amely céljai és tevékenysége alapján a tagjai érdekeit képviseli és óvja.
- 43 A felperesek arra a következtetésre jutnak, hogy szintén ilyennek minősíthető a munkacsoport, mivel a tagjai olyannak tekinthetők, mint akiket a megtámadott határozat közvetlenül és személyükben érint az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében.
- 44 Továbbá a Bizottság az eljárás kezdetétől fogva tárgyalófélként fogadta el a munkacsoportot. Ezen túlmenően a felperesek úgy érvelnek, hogy a különböző tagok együttesen írták alá a keresetlevelet a munkacsoport által benyújtott kereset elfogadhatóságára vonatkozó viták elkerülése végett.
- 45 Válaszában a Bizottság a fent hivatkozott Thermenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre hivatkozva hangsúlyozza, hogy a felperesek nem vettek tudomást az ezen ügy és a jelen ügy közötti lényeges különbségről, mégpedig arról, hogy a jelen esetben hivatalos vizsgálat (EK 88. cikk (2) bekezdése) indult, míg a Thermenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben nem ez volt a helyzet. Éppúgy, mint a Cook-ügyben és a Matra-ügyben hozott ítélet (a Bíróság C-198/91. sz., Cook kontra Bizottság ügyben 1993. május 19-én hozott ítélete [EBHT 1993., I-2487. o.] és a C-225/91. sz., Matra kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítélete [EBHT 1993., I-3203. o.]), az ezen ítéletekre hivatkozó fent említett Thermenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet sem nyújt itt segítséget, miután a jelen esetben a felpereseknek lehetőségük volt a közigazgatási eljárás folyamán előadni érveiket.

- 46 A felperesek azon állításával szemben, miszerint a korlátozott jogképesség jelen esetben nem releváns szempont, a Bizottság úgy érvel, hogy a felperesek elfelejtik, hogy a nem közjegyzői okirat útján létrejött egyesületek korlátozott jogképessége kihat a perbeli jogképességükre is. A BW 3. könyvének 305a. cikke annyiban releváns, hogy kimondja, peres ügyben egyedül a teljes jogi személyiséggel rendelkező egyesületek járhatnak el tagjaik nevében, ez tehát kizárja munkacsoportot. Pontosan e megszorítás az oka annak, hogy a munkacsoport jogi személyisége nem elegendő ahhoz, hogy el lehessen ismerni a kereshetőségi jogát. A Bizottság megítélése szerint nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy valamely *de facto* egyesület panaszt tett és a Bizottság előtti közigazgatási eljárásban részt vett.
- 47 Továbbá a Bizottság fenntartja, hogy az eljárás megfelelő lefolytatását sérti, ha kereshetőségi jogot biztosítanak olyan egyesületnek, mint például a „munkacsoport”, amelynek jogi helyzete nem tisztázott egyértelműen.
- 48 A fent hivatkozott Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre hivatkozással kapcsolatban a Bizottság a tárgyaláson rámutatott, hogy a fellebbezési eljárás során a Bíróság a C-78/03 P. sz., Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ügyben 2005. december 13-án hozott ítéletében (EBHT 2005., I-10737. o.) megállapította, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy határozott, hogy a szóban forgó egyesület a személyében érintett.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 49 Emlékeztetni kell arra, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése szerint valamely természetes vagy jogi személy csak akkor indíthat eljárást egy másik személyhez címzett határozat ellen, ha e határozat őt közvetlenül és személyében érinti. Minthogy a megtámadott határozat címzettje a Holland Királyság, meg kell vizsgálni, hogy teljesítik-e a felperesek e két feltételt.

- 50 Elsősorban a munkacsoport tagjainak kereshetőségi jogát, másodsorban pedig a munkacsoport kereshetőségi jogát kell megvizsgálni.

A munkacsoport tagjainak kereshetőségi jogáról

- 51 Azzal kapcsolatban, hogy a munkacsoport tagjait személyükben érinti-e a megtámadott határozat, az Elsőfokú Bíróság arra emlékeztet, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azok a jogalanyok, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos tulajdonságaik vagy olyan tényhelyzet folytán vonatkozik rájuk, amely minden más személytől megkülönbözteti, és ezáltal a címzetthez hasonló módon egyéníti őket (a Bíróságnak a fent hivatkozott Plaumann kontra Bizottság ügyben hozott ítélete, 223. o., és a C-106/98 P. sz., Comité d'entreprise de la Société française de production és társai kontra Bizottság ügyben 2000. május 23-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-3659. o.] 39. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-435/93. sz., ASPEC és társai kontra Bizottság ügyben 1995. április 27-én hozott ítélet [EBHT 1995., II-1281. o.] 62. pontja).
- 52 Mivel a Bizottság az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás végén fogadta el a megtámadott határozatot, emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlatból következően az ilyen határozat személyükben érinti azokat a vállalkozásokat, amelyek az eljárást megindító panasz benyújtói voltak, és amelyeknek az eljárás menetét meghatározó észrevételeit meghallgatták, feltéve hogy a piaci helyzetüket a határozat tárgyát képező intézkedés lényegesen befolyásolja (a Bíróság 169/84. sz., COFAZ és társai kontra Bizottság ügyben 1986. január 28-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 391. o.] 24. és 25. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-11/95. sz., BP Chemicals kontra Bizottság ügyben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-3235. o.] 72. pontja).
- 53 Nem minősül lényeges befolyásolásnak az a pusztán körülmény, hogy a szóban forgó határozat bizonyos hatást gyakorolhat az érintett piacon fennálló versenyviszonyokra, és az érintett vállalkozás bármiféle versenykapcsolatban áll a határozat

kedvezményezettjével (lásd ebben az értelemben a Bíróság 10/68. és 18/68. sz., Eridania és társai kontra Bizottság ügyben 1969. december 10-én hozott ítélet [EBHT 1969., 459. o.] 7. pontját). Így a vállalkozás nem hivatkozhat pusztán a szóban forgó intézkedés által kedvezményezett vállalkozással fennálló versenytársi viszonyára, hanem ezen kívül bizonyítania kell azt is, hogy piaci helyzete mennyiben érintett (ebben az értelemben lásd a fent hivatkozott Comité d'entreprise de la Société française de production és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 40. és 41. pontját).

- 54 Jelen esetben meg kell vizsgálni, hogy a felpereseknek az EK 88. cikk (2) bekezdése alapján megindított eljárásban való részvétele és a piaci helyzetük érintettsége mennyire alkalmas az egyénítésre az EK 230. cikknek megfelelően.
- 55 Egyrészt bizonyos, hogy a munkacsoport a saját tagjai nevében kezdeményezte a Bizottság előtt lezajlott közigazgatási eljárást. E célból több alkalommal kiegészítő információt nyújtott számos nonprofit jachtkikötőről, amelyek megítélése szerint állami támogatásban részesültek. Ezen eljárás megindítását követően azonban csak egy levelet küldött, amely nem tartalmazott sem új információt, sem további más fontos körülményt.
- 56 Másodsorban a felperesek piaci helyzete érintettségének súlyát illetően elsősorban arra kell emlékeztetni, hogy a fent hivatkozott Cofaz és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 28. pontjából következik, hogy a közösségi bíróságnak nem feladata, hogy az elfogadhatóság vizsgálatának szakaszában végleges döntést hozzon a felperesek és a támogatások kedvezményezettjei közötti versenyviszonyok kérdésében. Ebben az összefüggésben a felperesektől csak az várható el, hogy megfelelő módon jelöljék meg azokat az okokat, amelyek miatt a Bizottság határozata az érintett piacon elfoglalt helyzetüket lényegesen befolyásolva sértheti a jogos érdekeiket.

- 57 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a felperesek nem hoztak fel egyetlen bizonyítékot sem, amely alkalmas arra, hogy igazolja a jachtkikötők piacán elfoglalt helyzetük sajátosságát.
- 58 Ellenben a felperesek által az egyénítésükre alig kitérve felhozott érvek azt bizonyítják, hogy csak úgy lehetnek esetlegesen érintettek, mint minden más versenytárs. A felperesek ugyanis azt állítják, hogy nyereségességüket annyiban befolyásolják a vitatott támogatási intézkedések, amennyiben ezen intézkedéseknek köszönhetően a szóban forgó nonprofit jachtkikötőket üzemeltető társaságok a kereskedelmi jachtkikötőkben alkalmazottnál kedvezőbb áron adhatják bérbe a hajóhelyeket a turistajachtoknak.
- 59 Márpedig meg kell állapítani, hogy a felperesek nem igazolták konkrét bizonyítékokkal, például a szóban forgó intézkedések elfogadását megelőző és követő forgalmi adatokkal, hogy ezek az intézkedések lényegesen befolyásolhatták helyzetüket az érintett piacon.
- 60 Ezen túlmenően a tárgyaláson a Bizottság és a Holland Királyság arra emlékeztetett, hogy a felperesek a Hollandiában működő megközelítőleg 1200 jachtkikötő közül csak hat jachtkikötőt képviselnek (lásd a megtámadott határozat 49. pontját). E számadatokat a felperesek nem vitatták. A felperesek tehát csak igen kis részét képviselik azon kikötőknek, amelyeket a szóban forgó támogatások esetleg érinthetnek. Ilyen helyzetben a felperesek mindegyikének bizonyítania kellene, hogy mennyiben sérti saját tevékenységeit az ennek vagy annak a kikötőnek nyújtott támogatás, mert például fennáll annak veszélye, hogy a támogatás az ügyfelek elvesztését vagy a haszonkulcs csökkenését vonja maga után.

61 Továbbá anélkül, hogy a felperesek vitatták volna, a Holland Királyság a tárgyaláson kifejtette, hogy a vitatott támogatási intézkedések nem érintik a naardeni és ermeloï kereskedelmi kikötők díjszabását. A naardeni kereskedelmi kikötő vonatkozásában ugyanis először meg kell jegyezni, hogy a tíz méternél hosszabb hajók állandó hajóhelyének díja meghaladta az ilyen típusú hajóhelyre Hollandiában megállapított átlagos díjat (lásd a Waterrecreatie Advies jelentését, amelyet a közigazgatási eljárás során a holland hatóságok közöltek a Bizottsággal). Ezután e kereskedelmi kikötő éves beszámolója szerint az üzemeltető társaság az utóbbi években osztalékot tudott fizetni. Végül e kikötőben várólistát vezettek be. Anélkül hogy a felperesek vitatták volna, a Holland Királyság azt állítja az ermeloï kereskedelmi kikötővel kapcsolatban, hogy e kikötő az utóbbi három évben megemelte a díjait. Ezek az adatok nem alkalmasak a felperesek azon állításának alátámasztására, miszerint a vitatott támogatási intézkedések befolyásolták nyereségességüket.

62 Eredménytelen a felperesek hivatkozása a fent hivatkozott Thermenhotel Stoiser Franz és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre, amely szerint az egyesület által benyújtott kereset abban az esetben is elfogadható, ha a társulás tagjai közül csak néhányan közvetlen versenytársai a kérdéses támogatás kedvezményezettjének, mivel a hivatkozott ügyben a kérdéses határozatot egy előzetes vizsgálat végén hozták (EK 88. cikk (3) bekezdése). A jelen esetben tehát a felperesek nem hivatkozhatnak arra az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint, amennyiben a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül előzetes vizsgálat során megállapítja, hogy valamely állami támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti érintett felek, akiket a hivatalos vizsgálati eljárás lebonyolítása során eljárási jogok illetnek, úgy tekintendők, mint akiket személyükben érint e megállapító határozat (ebben az értelemben lásd a fent említett BP Chemicals kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 82. és 89. pontját).

- 63 A fentiekből következik, hogy a felperesek nem tudták bizonyítani, hogy személyükben érintette őket a megtámadott határozat, azaz, hogy ez utóbbi a többi gazdasági szereplőhöz képest egyedi módon érintette őket, mintha e határozatnak címzettjei lettek volna.
- 64 Ebből következik, hogy a keresetet elfogadhatatlannak kell nyilvánítani a munkacsoport tagjai vonatkozásában, anélkül hogy meg kellene vizsgálni, közvetlenül érinti-e őket a megtámadott határozat.

A munkacsoport keresetőségi jogáról

- 65 Az Elsőfokú Bíróság arra emlékeztet, hogy kizárólag két esetben fogadható el a vállalkozások olyan társulása által benyújtott megsemmisítés iránti kereset, amely nem címzettje a megtámadott jogi aktusnak. Először is, ha e társulás a kereset benyújtásakor az általa képviselt tagok egyikének vagy azok közül többeknek is a helyébe lép azzal, hogy utóbbiak maguk is elfogadható keresetet nyújthattak volna be. Másodsor pedig olyan sajátos körülmények alapján, mint például az a szerep, amelyet a megsemmisíteni kért jogi aktushoz vezető eljárás során betöltött (ebben az értelemben lásd az Elsőfokú Bíróság T-380/94. sz., AIUFFASS és AKT kontra Bizottság ügyben 1996. december 12-én hozott ítélet [EBHT 1996., II-2169. o.] 50. pontját és a T-86/96. sz., Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen és Hapag-Lloyd kontra Bizottság ügyben 1999. február 11-én [EBHT 1999., II-179. o.] 56. és 57. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 66 A jelen esetben az Elsőfokú Bíróság már megállapította a 63. pontban, hogy a munkacsoport tagjait nem érintette személyükben a megtámadott határozat. Ennélfogva a munkacsoport nem tekinthető olyannak, mint amely a tagjai egyikének vagy azok közül többeknek is jogszerűen a helyébe lépett.

- 67 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a munkacsoport alapíthatja-e a kereshetőségi jogát sajátos körülményekre.
- 68 Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy jóllehet a munkacsoport ténylegesen részt vett abban az eljárásban, amely a 2003. október 29-i határozathoz vezetett, e részvétel önmagában mégsem elegendő a kereshetőségi joga elismeréséhez a Van der Kooy ügyben hozott ítélet és a CIRFS-ügyben hozott ítélet értelmében (a Bíróság 67/85., 68/85. és 70/85. sz., Van der Kooy és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1988. február 2-án hozott ítélete [EBHT 1988., 219. o.] és a C-313/90. sz., CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben 1993. március 24-én [EBHT 1993., I-1125. o.] hozott ítélete). Amint az Elsőfokú Bíróság is kinyilvánította a T-398/94. sz., Kahn Scheepvaart kontra Bizottság ügyben 1996. június 5-én hozott ítélete (EBHT 1996., II-477. o.) 42. pontjában, önmagában az, hogy a felperes a Bizottsághoz panaszt nyújtott be, és vele levelezést, valamint ezzel kapcsolatban megbeszéléseket is folytatott, nem képez olyan sajátos körülményt, amely elegendő ahhoz, hogy a felperes minden más személyhez képest egyéníthető legyen, és így elismerhető legyen kereshetőségi joga valamely általános támogatási rendszerrel szemben.
- 69 Az, hogy valamely egyesület a Szerződésnek az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseiben rögzített eljárás folyamán közbenjár a Bizottság előtt tagjainak közös érdekei megóvása érdekében, az ítélkezési gyakorlat szerint önmagában nem elegendő a társulás kereshetőségi jogának a megállapításához (a fent hivatkozott Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen és Hapag-Lloyd kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 60. pontja).
- 70 A fent hivatkozott Van der Kooy és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet, valamint a CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyekben egyébként a felperesek által a mindkét ügyben a vitatott intézkedések elfogadásához vezető eljárásban betöltött szerep lényegesen fontosabb volt, mint a munkacsoport egyszerű részvétele a jelen ügyben.

- 71 A fent hivatkozott Van der Kooy és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Landbouwschap gázdíj ügyben tárgyaló féli minőségében tevékenyen részt vett az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt eljárásban azáltal, hogy írásbeli magyarázatokat nyújtott be a Bizottsághoz és az egész eljárás folyamán szoros kapcsolatot tartott fenn az illetékes tisztviselőkkal. A Landbouwschap volt az egyik szerződő fél abban a szerződésben, amely a Bizottság által nem engedélyezett díjakat állapított meg, és e minőségében számos alkalommal hivatkozott rá a bizottsági határozat.
- 72 A fent hivatkozott CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperes szerepe szintén nagyon jelentős volt. A CIRFS olyan társulás volt, amelynek tagjai között voltak a legnagyobb nemzetközi műszálgyártók. E gyártók érdekében számos olyan eljárást indított, amely az ágazat Bizottság által meghatározott szerkezetátalakításához kapcsolódott. A CIRFS többek között a Bizottság tárgyalófele volt az ágazatra alkalmazott szabályozás bevezetésekor, annak kiterjesztésekor és kiigazításakor, valamint tárgyalásokat folytatott a Bizottsággal és ennek során többek között írásbeli észrevételeket nyújtott be a Bizottsághoz, és szoros kapcsolatban állt az illetékes szervezeti egységekkel.
- 73 A jelen esetben a munkacsoportnál nem erről van szó. Meg kell állapítani, hogy a munkacsoport szerepe, amely nem haladja meg azoknak az eljárási jogoknak a gyakorlását, amelyeket az EK 88. cikk (2) bekezdése az érintett felek vonatkozásában elismer, nem hasonlítható a Landbouwschap vagy a CIRFS szerepéhez a fent említett ügyekben (lásd hasonlóképpen a fent hivatkozott Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ügyben hozott ítélet 55–59. pontját).
- 74 E feltételek mellett a keresetet a munkacsoportok tekintetében szintén elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

75 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy a kereset teljes egészében elfogadhatatlan.

76 A Bizottságnak a munkacsoport perbeli jogképességére vonatkozó érvelésével kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság úgy ítéli meg, hogy e tekintetben nem szükséges határoznia, mivel a munkacsoport tagjai személyükben nem érintettek és a munkacsoport nem igazolta keresetőségi jogát sajátos körülményekkel.

A költségekről

77 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek peresztesek lettek, ezért a Bizottság kérelmének megfelelően, a felperesek saját költségein túl, kötelezni kell őket a Bizottság költségeinek viselésére.

78 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első bekezdésével összhangban a Holland Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján,

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (első tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.**
- 2) **A felpereseket kötelezi saját költségeik, valamint a Bizottság költségeinek viselésére. A Holland Királyság maga viseli saját költségeit.**

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Kihirdetve Luxembourgban, a 2006. szeptember 27-i nyilvános ülésen.

E. Coulon

R. García-Valdecasas

hivatalvezető

elnök